

Over het 'Organisatorisch Platform'

Door [Nestor Makhno](#)

- Oorspronkelijke titel: A proposito della 'Piattaforma d'Organizzazione'
- Verschenen: 1928
- Bron: About the 'Platform'
- Vertaling: Emma

Deze brief was gericht aan Errico Malatesta en is een reactie op de tekst [Een project van anarchistische organisatie](#) van [Malatesta](#). Malatesta's brief verscheen in oktober 1927 in de krant *// Risveglio* (Genève, Italië).

Over het 'Organisatorisch Platform'

Een antwoord op 'Een project van anarchistische organisatie'

Beste kameraad Malatesta,

Ik heb je antwoord op het project voor een 'Organisatorisch Platform van een Algemene Anarchistische Bond' gelezen, een voorstel gepubliceerd door de groep van Russische anarchisten in het buitenland.

Mijn indruk is dat je ofwel het project van het Platform verkeerd begrepen hebt, ofwel dat jouw afwijzing van collectieve verantwoordelijkheid in revolutionaire actie en de sturende rol die de anarchistische krachten op zich moeten nemen, voortkomt uit een stellige overtuiging van het anarchisme die je ertoe leidt om het principe van verantwoordelijkheid negeert.

Het is nochtans een fundamenteel principe dat leidend is voor het begrip dat ieder van ons heeft van het anarchistische idee, voor onze vastberadenheid om dat idee onder de massa te verspreiden, voor onze offerbereidheid. Het is dankzij dit principe dat iemand het revolutionaire pad kan kiezen en andere paden kan negeren. Zonder dit principe zou geen enkel revolutionair de kracht, wil of intelligentie hebben om het spektakel van de sociale ellende gade te kunnen slaan, en al helemaal niet om ertegen te strijden. Revolutionairen van alle stromingen en in alle tijdperken hebben dankzij de inspiratie van de collectieve verantwoordelijkheid hun krachten weten te bundelen. Het is dit principe waarop ze hun hoop vestigden dat hun gedeeltelijke revoltes - revoltes die de weg vrijmaakten voor de onderdrukten - niet voor niets zouden zijn, dat de uitgebuitenen hun aspiraties zouden begrijpen, daaruit die toepasbare elementen zouden nemen die passen bij hun tijd, en ze zouden gebruiken om nieuwe wegen naar hun emancipatie te vinden.

Jijzelf, Malatesta, herkent de individuele verantwoordelijkheid van de anarchistische revolutionair. Bovendien heb je het gedurende je leven als militant uitgedragen. Dat is tenminste hoe ik jouw geschriften over het anarchisme heb begrepen. Maar je ontkent de noodzaak en het nut van de

collectieve verantwoordelijkheid als het gaat om de houding en de acties van de anarchistische bewegingen als een geheel. Collectieve verantwoordelijkheid alarmeert je; dus je verwerpt het.

Op iemand als mezelf, die zichzelf heeft aangeleerd om de feitelijkheden van onze beweging niet uit de weg te gaan, komt jouw verwerping van collectieve verantwoordelijkheid niet alleen als ongefundeerd over, maar ook als een gevaar voor de sociale revolutie. Je zou er goed aan doen om acht te nemen van de ervaringen als het gaat om een beslissende strijd tegen al onze vijanden tegelijkertijd. Mijn ervaringen tijdens voormalige revolutionaire conflicten doet me geloven dat men, ongeacht de volgorde van revolutionaire gebeurtenissen, serieuze richtlijnen van zowel ideologische als tactische aard moet opstellen. Dit betekent dat alleen een collectieve mentaliteit, gezond en toegewijd aan anarchisme, doormiddel van een collectief verantwoordelijke wil uiting zou kunnen geven aan de vereisten van het moment. Niemand van ons heeft het recht om die verantwoordelijkheid uit de weg te gaan. In tegendeel: als het tot noch toe over het hoofd gezien is binnen de rangen van de anarchisten, moet het voor ons, anarchistische communisten, nu een onderdeel worden van ons theoretische en praktische programma.

Enkel de collectieve geest van diens militanten en hun collectieve verantwoordelijkheid stelt het moderne anarchisme in staat om diens midden te ontdoen van het historisch onjuiste idee dat anarchisme voor de arbeidersmassa geen ideologische of praktische gids kan zijn in een revolutionaire periode en daarom geen algemene verantwoordelijkheid zou kunnen hebben.

Ik zal in deze brief niet stilstaan bij de andere delen van je artikel tegen het project van het Platform, zoals de passage waarin je 'een kerk en een autoriteit zonder politie' ziet. Ik zal alleen mijn verbazing uitspreken over het feit dat je een dergelijk argument gebruikt als onderdeel van je kritiek. Ik heb er lang over nagedacht en kan je mening niet accepteren.

Nee, je hebt geen gelijk. En omdat ik het niet eens ben met je weerlegging, waarin je je van te gemakkelijke argumenten bedient, geloof ik dat ik het recht heb om je de volgende vragen te stellen:

1. Zou het anarchisme verantwoordelijkheid moeten nemen in de strijd van de arbeiders tegen hun onderdrukkers, kapitalisme en diens dienaar, de staat? Zo niet, kun je dan uitleggen waarom? Zo ja, moeten anarchisten er dan aan werken dat hun beweging op dezelfde wijze als dat de bestaande sociale orde invloed kan uitoefenen?
2. Kan het anarchisme in diens huidige gedesorganiseerde staat enige ideologische en praktische invloed uitoefenen op sociale vraagstukken en de strijd van de arbeidersklasse?
3. Wat zijn de middelen waar het anarchisme zich buiten de revolutie van zou moeten bedienen? En over welke middelen kan het beschikken om diens opbouwende concepten te bewijzen en bevestigen?
4. Heeft het anarchisme diens eigen permanente organisaties nodig, die onderling nauw met elkaar verbonden zijn door middel van een eenheid wat betreft de doelen en acties die nodig zijn om die doelen te bereiken?
5. Wat bedoelen anarchisten met op te richten instituties met het oog op het garanderen van de vrije ontwikkeling van de samenleving?
6. Kan het anarchisme het, in de communistische samenleving die het voor zich ziet, zonder sociale instituties stellen? Zo ja, op welke manier? Zo niet, welke zou men dan moeten erkennen en gebruiken en welke naam zouden die moeten krijgen? Zouden de anarchisten een leidende rol moeten vervullen – daarom ook een verantwoordelijke – of zouden ze zichzelf moeten beperken tot de rol van onverantwoordelijke hulptroupen?

Je antwoord, beste Malatesta, zou om twee redenen erg belangrijk voor me zijn. Het zou me in staat stellen om een beter begrip te vormen van jouw zienswijze over kwesties omtrent het organiseren van de anarchistische krachten en de beweging in het algemeen. En daarnaast – laten we eerlijk zijn –

wordt jouw mening zonder enige discussie onmiddellijk geaccepteerd door de meeste anarchisten en sympathisanten, aangezien het de mening is van een ervaren militant die zijn hele leven stellig trouw gebleven is aan zijn libertaire ideaal. Het hangt daarom in zekere zin van jouw houding af, of men de urgente vragen die dit tijdperk onze beweging voorschotelt zal bestuderen; en daarom ook of de ontwikkeling van onze beweging afgeremd zal worden of een nieuwe sprong voorwaarts zal maken. Door te blijven steken in de stagnatie van het verleden en het heden, zal onze beweging niets winnen. Integendeel, gezien de gebeurtenissen die voor ons opdoemen, is het van vitaal belang dat de beweging zoveel mogelijk de kans krijgt om diens rol te vervullen.

Ik hecht veel belang aan je antwoord.

met revolutionaire groet,

Nestor Makhno

1928

From:

<https://anarchisme.nl/> - **Anarchisme.nl**

Permanent link:

https://anarchisme.nl/namespace/over_het_platform?rev=1635246226

Last update: **26/10/21 11:03**